

നൽകിയിട്ടുള്ള പിഡിഎഫ് രേഖയുടെ പൂർണ്ണമായ മലയാള വിവർത്തനം താഴെ നൽകുന്നു:

ധനകാര്യ മന്ത്രാലയം ആസാദി കാ അമൃത് മഹോത്സവ്

57-ാമത് ജിഎസ്ടി കൗൺസിൽ യോഗത്തിന്റെ ശുപാർശകൾ

- ജിഎസ്ടിക്ക് കീഴിലുള്ള അറസ്റ്റ് വ്യവസ്ഥകൾ ഒഴിവാക്കാൻ ജിഎസ്ടി കൗൺസിൽ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.
- പ്രോസിക്യൂഷൻ പരിധി ₹1 കോടിയിൽ നിന്ന് ₹5 കോടിയായി ഉയർത്താൻ ജിഎസ്ടി കൗൺസിൽ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.
- പൊതുവായ പിഴ ₹25,000-ൽ നിന്ന് ₹10,000 ആയി കുറയ്ക്കാൻ ജിഎസ്ടി കൗൺസിൽ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.
- ഇൻപുട്ട് ടാക്സ് ക്രെഡിറ്റിനും (ITC) റീഫണ്ടുകൾക്കും കൂടുതൽ വിപുലമായ അർഹത അനുവദിക്കാൻ ജിഎസ്ടി കൗൺസിൽ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.
- രജിസ്ട്രേഷൻ, കമ്പ്യൂയർസ് നടപടിക്രമങ്ങൾ കൂടുതൽ ലളിതമാക്കാൻ ജിഎസ്ടി കൗൺസിൽ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.
- ബിസിനസുകളുടെ പ്രവർത്തന മൂലധനം (വർക്കിംഗ് ക്യാപിറ്റൽ) മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി റീഫണ്ടുകൾ വേഗത്തിലാക്കാൻ ജിഎസ്ടി കൗൺസിൽ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.
- ജിഎസ്ടി നോട്ടീസുകൾക്കും തുടർനടപടികൾക്കും പൊതുവായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കാൻ ജിഎസ്ടി കൗൺസിൽ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.
- സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കിടയിലുള്ള ചരക്കുനീക്കം സുഗമമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾക്ക് ജിഎസ്ടി കൗൺസിൽ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.
- രഹസ്യാനുബന്ധ വിവരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും അംഗീകൃതമായും മാത്രമുള്ള ചരക്ക് പരിശോധനകൾക്ക് ജിഎസ്ടി കൗൺസിൽ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.
- ഇ-കൊമേഴ്സ് പ്ലാറ്റ്ഫോമുകളിലെ ചെറുകിട വിൽപനക്കാർക്കായി ലളിതമായ ജിഎസ്ടി രജിസ്ട്രേഷൻ ജിഎസ്ടി കൗൺസിൽ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.
- സേവന കയറ്റുമതി സുഗമമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾക്ക് ജിഎസ്ടി കൗൺസിൽ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

- 5 കോടി രൂപ വരെ വിറ്റുവരവുള്ള ചെറുകിട ഉപഭോക്തൃ-സേവന ബിസിനസുകൾക്കായി ഓപ്ഷണൽ പദ്ധതിക്ക് ജിഎസ്ടി കൗൺസിലിന്റെ തത്വത്തിലുള്ള അംഗീകാരം.

പോസ്റ്റ് ചെയ്ത തീയതി: 08 ഒക്ടോബർ 2026, 7:03 PM (PIB ഡൽഹി)

കേന്ദ്ര ധനകാര്യ, കോർപ്പറേറ്റ് കാര്യ മന്ത്രി ശ്രീമതി നിർമ്മല സിതാരാമന്റെ അധ്യക്ഷതയിൽ 57-ാമത് ജിഎസ്ടി കൗൺസിൽ യോഗം ഇന്ന് ന്യൂഡൽഹിയിൽ ചേർന്നു.

ഡൽഹി, ഗോവ, ഹരിയാന, ജമ്മു & കശ്മീർ, കർണാടക, കേരളം, മഹാരാഷ്ട്ര, മേഘാലയ എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ മുഖ്യമന്ത്രിമാർ; മണിപ്പൂർ, തെലങ്കാന ഉപമുഖ്യമന്ത്രിമാർ; നിയമസഭയുടെ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെയും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളിലെയും ധനകാര്യ മന്ത്രിമാരും മുതിർന്ന പ്രതിനിധികളും; റവന്യൂ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി; സെൻട്രൽ ബോർഡ് ഓഫ് ഇൻഡയറക്ട് ടാക്സസ് & കസ്റ്റംസ് (CBIC) ചെയർമാനും അംഗങ്ങളും; ധനകാര്യ മന്ത്രാലയത്തിലെ മുതിർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥരും യോഗത്തിൽ പങ്കെടുത്തു.

കഴിഞ്ഞ വർഷം നടന്ന 56-ാമത് യോഗത്തിലെ ശുപാർശകൾ പ്രകാരമുള്ള 'നെക്സ്റ്റ്-ജെൻ' പരിഷ്കാരങ്ങൾ പ്രധാനമായും നികുതി നിരക്കുകളുടെ യുക്തിസഹീകരണത്തിലും നിരക്കുകൾ കുറയ്ക്കുന്നതിലുമായിരുന്നു ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചിരുന്നത്. ഇന്നത്തെ 57-ാമത് യോഗത്തിൽ, രജിസ്ട്രേഷൻ, റിട്ടേൺ, റീഫണ്ട്, അഡ്ജുഡിക്കേഷൻ എന്നിവ പ്രധാനമായും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പ്രക്രിയാ പരിഷ്കാരങ്ങൾ, ചില ചരക്കുകളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും വിതരണത്തിൽ ജിഎസ്ടിയുടെ ബാധ്യത സംബന്ധിച്ച വ്യക്തതകൾ, വ്യാപാരം സുഗമമാക്കുന്നതിനും കമ്പ്യൂയൻസ് കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിനുമുള്ള മറ്റ് നടപടികൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് കൗൺസിൽ ശുപാർശകൾ നൽകി. സംശയങ്ങൾ ദൂരീകരിക്കുന്നതിനായി പതിവായി ചോദിക്കുന്ന ചോദ്യങ്ങൾ (FAQs) പുറത്തിറക്കുന്നുണ്ട്. 57-ാമത് ജിഎസ്ടി കൗൺസിൽ യോഗത്തിലെ പ്രധാന ശുപാർശകൾ താഴെ പറയുന്നവയാണ്:

A. പ്രക്രിയാ പരിഷ്കാരങ്ങൾ (Process Reforms)

A1. രജിസ്ട്രേഷൻ സംബന്ധിച്ച പരിഷ്കാരങ്ങൾ

1. ഫയലിംഗിലും പ്രോസസ്സിംഗിലും വ്യക്തമായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളോടെ രജിസ്ട്രേഷൻ പ്രക്രിയ കാര്യക്ഷമമാക്കൽ:

- 1.1. 56-ാമത് യോഗത്തിലെ ശുപാർശകൾ പ്രകാരം, പ്രതിമാസം 2.5 ലക്ഷം രൂപയിൽ കൂടുതൽ ITC കൈമാറാൻ ഉദ്ദേശിക്കാത്ത അപേക്ഷകർക്ക്, ഉദ്യോഗസ്ഥ ഇടപെടലുകളില്ലാതെ പോർട്ടൽ വഴി ഓട്ടോമാറ്റിക് രജിസ്ട്രേഷൻ (CGST ചട്ടങ്ങൾ 2017-ലെ ചട്ടം 14A പ്രകാരം) നൽകുന്നുണ്ട്. ബാക്കിയുള്ള കേസുകളിലെ രജിസ്ട്രേഷൻ അപേക്ഷകൾ കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിന് 57-ാമത് യോഗം താഴെ പറയുന്നവ ശുപാർശ ചെയ്തു:
 1. രജിസ്ട്രേഷൻ അപേക്ഷകൾ ഫയൽ ചെയ്യുന്നതും പ്രോസസ്സ് ചെയ്യുന്നതും ലളിതമാക്കാൻ ആവശ്യമായ രേഖകളും വിവരങ്ങളും വ്യക്തമാക്കുന്ന വിശദമായ സർക്കുലറും പതിവായി ചോദിക്കുന്ന ചോദ്യങ്ങളും (FAQs) പുറത്തിറക്കുക.
 2. FORM GST REG-01 അപേക്ഷാ ഫോമിൽ നിശ്ചിത രേഖകളും വിവരങ്ങളും തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിന് ഡ്രോപ്പ്-ഡൗൺ ബോക്സുകൾ നൽകിക്കൊണ്ട് ഭേദഗതി വരുത്തുക; ഇത് നികുതിദായകർക്കും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും സമർപ്പിക്കേണ്ട രേഖകളെക്കുറിച്ച് വ്യക്തത നൽകും.
 3. വ്യക്തമായ വഴികാട്ടലുകൾ (navigation paths), ഡ്രോപ്പ്-ഡൗൺ ലിസ്റ്റുകൾ, ടൂൾ-ടിപ്പുകൾ, സന്ദർഭോചിതമായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ എന്നിവയോടുകൂടി അപേക്ഷകൾ കൃത്യമായി ഫയൽ ചെയ്യാൻ ഉപയോക്തൃ-സൗഹൃദ ഇന്റർഫേസ് ജിഎസ്ടി പോർട്ടൽ നൽകുക.
- 1.2. ശരിയായ വിവരങ്ങളുടെ അഭാവം മൂലം രജിസ്ട്രേഷൻ അപേക്ഷകൾ നിരസിക്കപ്പെടുന്നതും സംശയങ്ങൾ ഉന്നയിക്കപ്പെടുന്നതും ഇതുവഴി കുറയുകയും ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ പരിശോധന വേഗത്തിലാവുകയും ചെയ്യും.

2. ജിഎസ്ടി രജിസ്ട്രേഷൻ ഭേദഗതി നടപടിക്രമങ്ങളുടെ യുക്തിസഹീകരണം:

- 2.1. പ്രധാന ബിസിനസ്സ് സ്ഥലം (Principal Place of Business - PPOB) ഒഴികെയുള്ള മറ്റെല്ലാ വിവരങ്ങളിലെയും ഭേദഗതികൾ പോർട്ടലിൽ ഓട്ടോമാറ്റിക്കായി അംഗീകരിക്കുന്നതിനായി CGST ചട്ടങ്ങളിലെ റൂൾ 19-ൽ ഭേദഗതി വരുത്താൻ ശുപാർശ ചെയ്തു. കൂടാതെ, റൂൾ 14A പ്രകാരം രജിസ്റ്റർ ചെയ്തവർക്ക് PPOB ഉൾപ്പെടെയുള്ള എല്ലാ വിവരങ്ങളുടെയും ഭേദഗതി പോർട്ടലിൽ തനിയെ അംഗീകരിക്കപ്പെടും.
- 2.2. ഉദ്യോഗസ്ഥരുമായി നേരിട്ട് ഇടപഴകാതെ തന്നെ പോർട്ടലിൽ തത്സമയം വിവരങ്ങൾ അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്യാൻ ഇത് സഹായിക്കും.

3. ജിഎസ്ടി രജിസ്ട്രേഷൻ റദ്ദാക്കൽ നടപടികൾ ലളിതമാക്കൽ:

- 3.1. റദ്ദാക്കൽ പ്രക്രിയ ലളിതമാക്കുന്നതിന് CGST ആക്ടിലും ചട്ടങ്ങളിലും ഭേദഗതി വരുത്താൻ ശുപാർശ ചെയ്തു:
 - 3.1.1 നികുതിദായകന്റെ അപേക്ഷയിന്മേൽ ഓട്ടോമാറ്റിക് റദ്ദാക്കൽ:
 - ഘട്ടം 1: കുടിശ്ശികയുള്ള എല്ലാ റിട്ടേണുകളും ഫയൽ ചെയ്യുകയും കുടിശ്ശികകൾ തീർക്കുകയും ചെയ്താൽ FORM GST REG-16 വഴിയുള്ള റദ്ദാക്കൽ അപേക്ഷകൾ സിസ്റ്റം സ്വയമേവ സ്വീകരിക്കും:
 1. രജിസ്ട്രേഷൻ ശേഷം ഒരു മാസത്തിലും ₹2.5 ലക്ഷത്തിൽ കൂടുതൽ ITC കൈമാറ്റം ചെയ്യാത്ത സന്ദർഭങ്ങളിൽ;
 2. പ്രതിമാസം ₹2.5 ലക്ഷത്തിൽ കൂടുതൽ ITC കൈമാറ്റം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, നിർദ്ദിഷ്ട സമയപരിധിക്കുള്ളിൽ FORM GSTR-10 (ഫൈനൽ റിട്ടേൺ) സമർപ്പിച്ച സന്ദർഭങ്ങളിൽ.
 - ഘട്ടം 2: കുടിശ്ശികയുള്ള എല്ലാ റിട്ടേണുകളും ഫയൽ ചെയ്യുകയും കുടിശ്ശിക തീർക്കുകയും ചെയ്ത എല്ലാ റദ്ദാക്കൽ അപേക്ഷകളും സിസ്റ്റം സ്വയമേവ സ്വീകരിക്കും. FORM GSTR-10-ന്റെ വിവരങ്ങൾ പ്രസ്തുത

അപേക്ഷയിൽ തന്നെ നൽകാൻ സാധിക്കുന്ന വിധത്തിൽ
FORM GST REG-16 ഭേദഗതി ചെയ്യും.

o **3.1.2 സ്വമേധയാ ഉള്ള (Suo-moto) രജിസ്ട്രേഷൻ റദ്ദാക്കൽ:**

1. നികുതി ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് രജിസ്ട്രേഷൻ റദ്ദാക്കാനുള്ള ചില കാരണങ്ങൾ ഒഴിവാക്കുന്നതിന് CGST ചട്ടങ്ങളിലെ റൂൾ 21 ഭേദഗതി ചെയ്യുക.
 2. കൃത്യസമയത്ത് റിട്ടേൺ ഫയൽ ചെയ്യാതിരിക്കുക, ബാങ്ക് അക്കൗണ്ട് വിവരങ്ങൾ നൽകാതിരിക്കുക തുടങ്ങിയ വീഴ്ചകൾ വരുത്തുകയും, പിന്നീട് അത് പരിഹരിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ സിസ്റ്റം അധിഷ്ഠിതമായി രജിസ്ട്രേഷൻ റദ്ദാക്കാനും പുനഃസ്ഥാപിക്കാനും (revocation) ചട്ടങ്ങളിൽ (റൂൾ 21A, 22 ഭേദഗതി, റൂൾ 23A കൂട്ടിച്ചേർക്കൽ) വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുക.
- **3.2.** ഈ നടപടികൾ റദ്ദാക്കൽ പ്രക്രിയ വേഗത്തിലാക്കുകയും ഉദ്യോഗസ്ഥ ഇടപെടൽ കുറച്ച് കൂടുതൽ സുതാര്യത കൊണ്ടുവരികയും ചെയ്യും.

4. ഇ-കൊമേഴ്സ് പ്ലാറ്റ്ഫോമുകളിലെ ചെറുകിട വിൽപനക്കാർക്കായി ലളിതമായ ജിഎസ്ടി രജിസ്ട്രേഷൻ സംവിധാനം:

- **4.1.** ഇ-കൊമേഴ്സ് ഓപ്പറേറ്റർമാരിലൂടെ (ECO) സാധനങ്ങൾ വിൽക്കുന്ന ചെറുകിട വ്യാപാരികൾക്ക്, തങ്ങൾക്ക് നേരിട്ട് സാന്നിധ്യമില്ലാത്ത സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ/കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളിൽ അവിടുത്തെ ECO വെയർഹൗസ് തങ്ങളുടെ പ്രധാന ബിസിനസ്സ് സ്ഥലമായി (PPOB) കാണിച്ച് രജിസ്ട്രേഷൻ എടുക്കുന്നതിന് ലളിതമായ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്താൻ (റൂൾ 14B) ശുപാർശ ചെയ്തു. പ്രതിമാസം ₹2.5 ലക്ഷത്തിൽ കൂടുതൽ ITC കൈമാറാൻ ഉദ്ദേശിക്കാത്തവർക്കാണ് (വ്യത്യസ്ത ബ്രാഞ്ചുകൾ തമ്മിലുള്ള സ്റ്റോക്ക് ട്രാൻസ്ഫർ ഒഴികെ) ഈ സൗകര്യം. ചില വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി ഇത്തരം അപേക്ഷകളിൽ സിസ്റ്റം സ്വയമേവ രജിസ്ട്രേഷൻ അനുവദിക്കും.
- **4.2.** ഓരോ സംസ്ഥാനത്തും പ്രത്യേകം ഓഫീസ് സ്ഥാപിക്കാതെ തന്നെ മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് ബിസിനസ്സ് വ്യാപിപ്പിക്കാൻ ഇത് ചെറുകിട വിൽപനക്കാരെ സഹായിക്കും.

A2. റിട്ടേൺ സംബന്ധിച്ച പരിഷ്കാരങ്ങൾ

5. റിട്ടേണുകളിലെ പൊരുത്തക്കേടുകളും നോട്ടീസുകളും കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ബദൽ സംവിധാനം:

- 5.1. ബാധ്യതകളിലും (liability) ഇൻപുട്ട് ടാക്സ് ക്രെഡിറ്റിലും (ITC) ഉണ്ടാകുന്ന പൊരുത്തക്കേടുകൾ കുറയ്ക്കുന്നതിന് താഴെ പറയുന്ന നടപടികൾ ശുപാർശ ചെയ്തു:
 1. FORM GSTR-3B-ൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന വിവരങ്ങളുമായി എളുപ്പത്തിൽ ഒത്തുനോക്കാൻ സാധിക്കുന്ന വിധത്തിൽ FORM GSTR-1/1A/IFF മെച്ചപ്പെടുത്തുക.
 2. റിവേഴ്സ് ചാർജ്ജ് ബാധ്യതയും ഐടിസിയും കൃത്യമായി റിട്ടേണിൽ രേഖപ്പെടുത്താൻ പോർട്ടലിൽ ഒരു ഇലക്ട്രോണിക് സ്റ്റേറ്റ്മെന്റ് സൗകര്യം ലഭ്യമാക്കുക (റൂൾ 86D).
 3. GSTR-3B-യിലെ നികുതി ബാധ്യത GSTR-1/1A/IFF എന്നിവയുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നതിനായി ബാധ്യതകൾ ശരിയായി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യാനും തിരുത്താനുമുള്ള സംവിധാനം നൽകുക (റൂൾ 61(1A)).
 4. പണം അടച്ചതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഇൻവോയ്സ് വിവരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്താൻ FORM GST DRC-03-ൽ ഭേദഗതി വരുത്തുക.
 5. ഇൻവോയ്സ് മാനേജ്മെന്റ് സിസ്റ്റം (IMS) വഴി, ലഭിച്ച ഇൻവോയ്സുകൾ സ്വീകരിക്കാനോ നിരസിക്കാനോ മാറ്റിവെക്കാനോ (pending) സ്വീകർത്താവിന് അവസരം നൽകുക (റൂൾ 60(6A)).
 6. റിവേഴ്സ് ചെയ്തതും വീണ്ടും ക്ലെയിം ചെയ്തതുമായ ITC കൃത്യമായി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യാൻ പോർട്ടലിൽ "Electronic Credit Reversal and Reclaim Statement" സൗകര്യം നൽകുക (റൂൾ 86C).
 7. GSTR-3B-യിൽ എടുക്കുന്ന ITC, GSTR-2B വിവരങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നതിന് തിരുത്തലുകൾ വരുത്താനുള്ള വ്യവസ്ഥ ഉൾപ്പെടുത്തുക (റൂൾ 61(1B)).
 8. IMS, ഇലക്ട്രോണിക് ക്രെഡിറ്റ് സ്റ്റേറ്റ്മെന്റുകൾ എന്നിവയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ GSTR-3B-ൽ ITC ശരിയായി രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിനെക്കുറിച്ച് വ്യക്തത നൽകുന്ന സർക്കുലർ പുറത്തിറക്കുക.

- 5.2. ഈ പുതിയ ബദൽ സംവിധാനം 2027 ഏപ്രിൽ മാസത്തെ റിട്ടേൺ മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുത്താൻ നിർദ്ദേശിച്ചു. ഇത് പൊരുത്തക്കേടുകൾ മൂലമുണ്ടാകുന്ന ഡിമാൻഡ് നോട്ടീസുകൾ ഗണ്യമായി കുറയ്ക്കും.
- 5.3. ഈ പരിഷ്കാരം പൊതുജനാഭിപ്രായത്തിനായി പരസ്യപ്പെടുത്താനും ആവശ്യമായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്താൻ കേന്ദ്ര ധനമന്ത്രിയെ ചുമതലപ്പെടുത്താനും കൗൺസിൽ തീരുമാനിച്ചു.

A3. റീഫണ്ട് സംബന്ധിച്ച പരിഷ്കാരങ്ങൾ

6. വേഗതയേറിയതും പൂർണ്ണമായും സിസ്റ്റം അധിഷ്ഠിതവുമായ റീഫണ്ട് പ്രോസസ്സിംഗ്:

- 6.1. ഇലക്ട്രോണിക് ക്യാഷ് ലെഡ്ജറിലെ അധിക ബാലൻസ്, സീറോ റേറ്റഡ് സപ്ലൈസ്, ഇൻവേർട്ടഡ് ഡ്യൂട്ടി സ്റ്റോക്ക് എൻട്രിയിലായി ബന്ധപ്പെട്ട റീഫണ്ടുകൾ സിസ്റ്റം വഴി രണ്ട് ഘട്ടങ്ങളായി അനുവദിക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തു:
 - ഘട്ടം 1:
 1. ഇലക്ട്രോണിക് ക്യാഷ് ലെഡ്ജറിലെ അധിക തുകയ്ക്കുള്ള പൂർണ്ണ റീഫണ്ട് ക്ലെയിം ഉദ്യോഗസ്ഥ ഇടപെടലില്ലാതെ സിസ്റ്റം വഴി തനിയെ അനുവദിക്കും.
 2. അക്നോളജ്‌മെന്റോ പോരായ്മകളോ (deficiency memo) നൽകാനുള്ള സമയപരിധി 15 ദിവസത്തിൽ നിന്ന് 10 ദിവസമായി കുറച്ചു. 10 ദിവസത്തിനകം ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഇത് നൽകിയില്ലെങ്കിൽ സിസ്റ്റം അത് സ്വീകരിച്ചതായി (deemed acknowledgment) കണക്കാക്കും.
 3. സീറോ റേറ്റഡ് സപ്ലൈസ്, ഇൻവേർട്ടഡ് ഡ്യൂട്ടി സ്റ്റോക്ക് എൻട്രിയിലെ ക്ലെയിമുകൾക്ക്, സിസ്റ്റത്തിലെ റിസ്ക് വിലയിരുത്തലിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥ ഇടപെടലില്ലാതെ 90% തുക താൽക്കാലികമായി ഓട്ടോമാറ്റിക്കായി അനുവദിക്കും.
 - ഘട്ടം 2:

1. റീഫണ്ട് അപേക്ഷ പരിശോധിച്ച ശേഷം പൂർണ്ണമായും സിസ്റ്റം അധിഷ്ഠിതമായ ഓട്ടോമേറ്റഡ് അക്നോളജ്മെന്റ്.
 2. സീറോ റേറ്റഡ് സപ്ലൈസുകളിൽ, നിലവിലുള്ള കുടിശ്ശികകൾ ക്രമീകരിച്ച ശേഷം പൂർണ്ണ റീഫണ്ടും സിസ്റ്റം സ്വയമേവ നൽകും.
- **6.2. കൂടാതെ താഴെ പറയുന്നവയും ശുപാർശ ചെയ്തു:**
 1. FORM GST RFD-01-ൽ മാറ്റം വരുത്തി വിവരങ്ങൾ സിസ്റ്റത്തിന് വായിക്കാൻ കഴിയുന്ന രൂപത്തിലാക്കുകയും, സീറോ റേറ്റഡ്, ഇൻവേർട്ടഡ് ഡ്യൂട്ടി ക്ലെയിമുകളിൽ സ്കാൻ ചെയ്ത രേഖകൾ അപ്ലോഡ് ചെയ്യേണ്ട ബാധ്യത ഒഴിവാക്കുകയും ചെയ്യുക.
 2. ആഭ്യന്തര വിപണിയിലെ വിലയുടെ 1.5 ഇരട്ടി എന്ന സീറോ റേറ്റഡ് സാധനങ്ങളുടെ ഉയർന്ന വിറ്റുവരവ് പരിധി നിബന്ധന ഒഴിവാക്കുക.
 3. ₹1,000 എന്ന കുറഞ്ഞ റീഫണ്ട് പരിധി CGST, SGST/UTGST, IGST എന്നിവ ചേർത്തുള്ള ആകെ തുകയാണെന്ന വിശദീകരണം ഉൾപ്പെടുത്തുക.
 - **6.3. അപ്പീൽ നൽകാൻ കെട്ടിവെച്ച പ്രീ-ഡെപ്പോസിറ്റ് തുക തിരികെ ലഭിക്കുമ്പോഴുള്ള പലിശ സംബന്ധിച്ച് വ്യക്തത നൽകാൻ സെക്ഷൻ 115 ഭേദഗതി ചെയ്യാനും സർക്കുലർ ഇറക്കാനും ശുപാർശ ചെയ്തു.**
 - **6.4. ഈ മാറ്റങ്ങൾ റീഫണ്ടുകൾ വളരെ വേഗത്തിൽ ലഭിക്കാനും ബിസിനസുകളുടെ പണലഭ്യത (cash flow) വർദ്ധിപ്പിക്കാനും സഹായിക്കും.**

A4. തർക്ക പരിഹാര പരിഷ്കാരങ്ങൾ (Dispute Resolution)

- **7.1. ഡിമാൻഡ് നോട്ടീസുകൾ, അഡ്ജുഡിക്കേഷൻ ഉത്തരവുകൾ, അപ്പീൽ ഉത്തരവുകൾ എന്നിവയുടെ ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പാക്കാനും, വഞ്ചനയോ മനഃപൂർവ്വമുള്ള തെറ്റായ വിവരങ്ങളോ ശരിയായ തെളിവുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രം ചുമത്താനും, വ്യക്തിഗത ഹിയറിംഗ് ഉറപ്പാക്കാനും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കായി സർക്കുലർ പുറപ്പെടുവിക്കും.**

- 7.2. കംപ്ലയൻസ് ഭാരവും കേസുകളും കുറയ്ക്കുന്നതിന് (സെക്ഷൻ 73, 74, 74A ഭേദഗതികൾ):
 1. ഷോ-കോസ് നോട്ടീസ് നൽകാനുള്ള കുറഞ്ഞ തുക ₹10,000 (CGST + SGST + IGST + Cess എല്ലാം ചേർത്ത്) ആയി നിശ്ചയിച്ചു. ഇതിൽ താഴെയുള്ള തുകയ്ക്ക് നോട്ടീസ് അയക്കില്ല. നിലവിൽ പെൻഡിംഗിലുള്ള കേസുകൾക്കും ഇത് ബാധകമാകും.
 2. മുഴുവൻ നികുതി തുകയും പലിശയും പിഴയും നിശ്ചിത സമയത്തിനകം സ്വമേധയാ അടച്ചാൽ, പിഴത്തുക സാധാരണ നിരക്കായി (charge) കണക്കാക്കും.
 3. തട്ടിപ്പില്ലാത്ത (non-fraud) കേസുകളിൽ ഉത്തരവ് വന്ന് 30 ദിവസത്തിനകം (സെക്ഷൻ 73) അല്ലെങ്കിൽ 60 ദിവസത്തിനകം (സെക്ഷൻ 74A) നികുതിയും പലിശയും അടച്ചാൽ പിഴ 5% ആയി കുറച്ചു.
 4. തട്ടിപ്പില്ലാത്ത കേസുകളിലെ കുറഞ്ഞ പിഴയായ ₹10,000 ഒഴിവാക്കി.
- 7.3. സെക്ഷൻ 125 പ്രകാരമുള്ള പരമാവധി ജനറൽ പെനാൽറ്റി ₹25,000-ൽ നിന്ന് ₹10,000 ആയി കുറച്ചു.
- 7.4. നികുതി ബാധ്യതയില്ലാതെ പിഴ മാത്രം ഉൾപ്പെടുന്ന കേസുകളിൽ അപ്പീൽ നൽകുന്നതിനുള്ള പ്രീ-ഡെപ്പോസിറ്റ് പരിധി പരമാവധി ₹40 കോടിയായി (CGST ₹20 കോടി, SGST ₹20 കോടി) നിജപ്പെടുത്തി.

B. മറ്റ് പ്രധാന ജിഎസ്ടി പരിഷ്കാരങ്ങൾ

B1. തടസ്സമില്ലാത്ത ഇൻപുട്ട് ടാക്സ് ക്രെഡിറ്റ് (ITC) ലഭ്യത

8. ക്യാപിറ്റൽ ഗുഡ്സുകളുടെയും ഇൻപുട്ട് സർവീസുകളുടെയും തടഞ്ഞുവെച്ച ITC റീഫണ്ട്:

- 8.1. സീറോ റേറ്റഡ് സപ്ലൈസുകളിൽ ക്യാപിറ്റൽ ഗുഡ്സിന്റേയും, ഇൻവേർട്ടഡ് ഡ്യൂട്ടി സ്ക്രൂപ്പിംഗിൽ ഇൻപുട്ട് സർവീസുകളുടെയും ക്യാപിറ്റൽ ഗുഡ്സിന്റേയും ക്രെഡിറ്റ് റീഫണ്ട് നൽകാൻ സെക്ഷൻ 54(3)-ൽ ഭേദഗതി ശുപാർശ ചെയ്തു.

- 8.2. ഇൻവേർട്ടഡ് ഡ്യൂട്ടിയിലെ ഇൻപുട്ട് സർവീസ് റീഫണ്ട് 2026 നവംബർ 1 മുതലുള്ള ക്രെഡിറ്റുകൾക്ക് ലഭ്യമാകും.
- 8.3. ക്യാപിറ്റൽ ഗുഡ്സുകളുടെ ITC റീഫണ്ട് 60 മാസങ്ങളിലായി വിതരണം ചെയ്യും; ഇത് 2027 ഏപ്രിൽ 1 മുതലുള്ള ക്രെഡിറ്റുകൾക്ക് ബാധകമായിരിക്കും.
- 8.4. ഇത് പ്രവർത്തന മൂലധന തെരുക്കം ഒഴിവാക്കാൻ സഹായിക്കും.

9. തടഞ്ഞുവെച്ച ITC (Blocked ITC) നിയന്ത്രണങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കൽ (സെക്ഷൻ 17(5) ഭേദഗതി): ഔട്ട്ഡോർ കാറ്ററിംഗ്, ഹെൽത്ത് & ലൈഫ് ഇൻഷുറൻസ്, ടെലികമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ സേവനങ്ങൾ, ഫാക്ടറിക്ക് പുറത്ത് സ്ഥാപിക്കുന്ന പൈപ്പ്ലൈനുകൾ, സൗജന്യ സാമ്പിളുകൾ, കാലാവധി കഴിഞ്ഞ് നിയമപ്രകാരം നശിപ്പിച്ച സാധനങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കുള്ള ITC നിയന്ത്രണങ്ങൾ ഒഴിവാക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തു. ഇത് നികുതിക്ക് മേൽ നികുതി വരുന്നത് ഒഴിവാക്കും.

B2. കയറ്റുമതി / സീറോ റേറ്റിംഗ് സംബന്ധിച്ച പരിഷ്കാരങ്ങൾ

- 10.1. ഒരേ സ്ഥാപനത്തിന്റെ ശാഖകൾ തമ്മിലുള്ള ഇടപാടുകൾക്ക് സേവന കയറ്റുമതി പദവി നിഷേധിച്ചിരുന്ന നിബന്ധന (IGST ആക്ട് സെക്ഷൻ 2(6)(v)) ഒഴിവാക്കി. ഇത് വിദേശ ശാഖകൾക്ക് സേവനം നൽകുന്ന ഇന്ത്യൻ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് റീഫണ്ട് ലഭിക്കാൻ സഹായിക്കും.
- 10.2. കയറ്റുമതിക്ക് വിദേശ നാണയത്തിലോ നിശ്ചിത മാനദണ്ഡങ്ങളോടെ ഇന്ത്യൻ രൂപയിലോ പണം സ്വീകരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് വ്യക്തത നൽകാൻ സർക്കുലർ ഇറക്കും.
- 10.3. സേവനം ലഭിക്കുന്നയാൾ സാധനങ്ങൾ നേരിട്ട് നൽകുന്ന കേസുകളിൽ, 'സേവന വിതരണ സ്ഥലം' (Place of supply) സേവനം ലഭിക്കുന്നയാളുടെ ലൊക്കേഷനായി കണക്കാക്കും (IGST ആക്ട് സെക്ഷൻ 13(3)(a) ഒഴിവാക്കി).
- 10.4. വിദേശ വാങ്ങലുകാരന് സാധനങ്ങൾ നൽകുന്നത് SEZ/FTWZ-ൽ ആണെങ്കിൽ, ആ ഇടപാട് SEZ-ലേക്കുള്ള സപ്ലൈ ആയി കണക്കാക്കി സീറോ റേറ്റിംഗ് ആനുകൂല്യം നൽകും.

B3. ജീവിതവും ബിസിനസ്സും സുഗമമാക്കൽ (Ease of Living and Doing Business)

11. അറസ്റ്റും പ്രോസിക്യൂഷനും സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ ലളിതമാക്കൽ:

- 11.1. ജിഎസ്ടിയിലെ അറസ്റ്റ് ചെയ്യാനുള്ള അധികാരം പൂർണ്ണമായും എടുത്തുമാറ്റാൻ (CGST ആക്ട് സെക്ഷൻ 69 ഒഴിവാക്കൽ) കൗൺസിൽ ശുപാർശ ചെയ്തു.
- 11.2. പ്രോസിക്യൂഷൻ പരിധി ₹1 കോടിയിൽ നിന്ന് ₹5 കോടിയിലേക്ക് ഉയർത്തുക, നികുതി വെട്ടിപ്പ് പദാവലികളിൽ മാറ്റം വരുത്തുക, സാധനങ്ങളോ സേവനങ്ങളോ ലഭിക്കാതെ കൃത്രിമമായി ITC എടുത്ത കേസുകളിൽ മാത്രമായി ശിക്ഷാ നടപടികൾ ചുരുക്കുക, വിവിധ കുറ്റങ്ങളുടെ ശിക്ഷാ കാലാവധി യുക്തിസഹമാക്കുക എന്നിവ ശുപാർശ ചെയ്തു.

12. ഇ-വേ ബിൽ (E-Way Bill) പരിഷ്കാരങ്ങൾ:

- 12.1. വ്യക്തമായ രഹസ്യാന്വേഷണ വിവരത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലും ജോയിന്റ് കമ്മീഷണറിൽ കുറയാത്ത ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ അനുമതിയോടെയും മാത്രമേ വാഹനങ്ങൾ തടയാവൂ. പരിശോധന നടക്കുന്ന സംസ്ഥാനത്ത് വിതരണക്കാരനോ സ്വീകർത്താവോ ഉള്ള സാഹചര്യങ്ങളിൽ മാത്രമേ വാഹനം പിടിച്ചെടുക്കാൻ പാടുള്ളൂ (ട്രാൻസിറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ തടയില്ല). ഇ-വേ ബില്ലോ രേഖകളോ ഇല്ലാത്ത വാഹനങ്ങൾ എവിടെയും പിടിച്ചെടുക്കാം. ട്രാൻസിറ്റിലുള്ള വാഹനങ്ങൾ സെക്ഷൻ 130 പ്രകാരം കണ്ടുകെട്ടില്ല.
- 12.2. ഇത് ചരക്കുനീക്കം സുഗമമാക്കും.

13. ബൗദ്ധിക സ്വത്തവകാശ (IPR) കൈമാറ്റം: താൽക്കാലികമോ ശാശ്വതമോ ആയ IPR കൈമാറ്റങ്ങളെ 'സേവനങ്ങളുടെ വിതരണമായി' (supply of services) കണക്കാക്കും.

14. റൂൾ 86A ഭേദഗതി: ക്രെഡിറ്റ് ലെഡ്ജറിലെ തുക ബ്ലോക്ക് ചെയ്യുന്നതിനെതിരെ നികുതിദായകന് പരാതി നൽകാനും വ്യക്തിഗത വാദം കേൾക്കാനും അവസരം നൽകും.

15. ചെറുകിട നികുതിദായകർക്ക് ലേറ്റ് ഫീസിൽ ഇളവ്: കഴിഞ്ഞ വർഷത്തെ വിറ്റുവരവ് ₹5 കോടി വരെയുള്ളവർക്ക്, നിശ്ചിത തീയതി കഴിഞ്ഞാലും ആ മാസം അവസാനിക്കുന്നതിന് മുൻപ് റിട്ടേൺ സമർപ്പിച്ചാൽ ലേറ്റ് ഫീസ് ഒഴിവാക്കും.

16. വിവിധ വിഷയങ്ങളിലെ സർക്കുലറുകൾ: ഇൻപുട്ട് സർവീസ് ഡിസ്ക്രിബ്യൂട്ടർ (ISD), ബാങ്കുകൾ/NBFC-കൾ എന്നിവരുടെ ITC, പ്രീ-ഡെപ്പോസിറ്റ്, ഡെമോ വാഹനങ്ങളുടെ ITC തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങളിൽ സർക്കുലർ ഇറക്കും. സുപ്രീം കോടതി ഉത്തരവ് പ്രകാരം റൂൾ 96(10) 23.10.2017 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ റദ്ദാക്കും.

17. വാർഷിക റിട്ടേൺ - ത്രൈമാസ പേയ്മെന്റ് (ARQP) പദ്ധതി: ₹5 കോടി വരെ വിറ്റുവരവുള്ളതും പൂർണ്ണമായും സാധാരണ ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് മാത്രം (B2C) കച്ചവടം നടത്തുന്നതുമായ വ്യാപാരികൾക്ക് ഈ ഓപ്ഷണൽ പദ്ധതി തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചു.

18. കംപ്ലയൻസ് ക്രമീകരണങ്ങൾ: GSTR-37, GSTR-39 എന്നിവ സെക്ഷൻ 16(4)-ലെ ITC സമയപരിധിയുമായി ഒത്തുപോകുന്ന തരത്തിൽ ഭേദഗതി ചെയ്യുക; ₹5 കോടിക്ക് മുകളിൽ വിറ്റുവരവുള്ളവർക്ക് RCM, സർവീസ് ഇറക്കുമതി എന്നിവയിൽ ഇ-ഇൻവോയ്സിംഗ് ബാധകമാക്കുക തുടങ്ങിയവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

19. ജിഎസ്ടി അപ്പലേറ്റ് ട്രിബ്യൂണൽ (GSTAT): ട്രിബ്യൂണൽ റീഫോംസ് ആക്ട് 2026-ന് അനുസൃതമായി നിയമങ്ങളിൽ ആവശ്യമായ ഭേദഗതികൾ വരുത്താൻ അംഗീകാരം നൽകി.

C. ചരക്കുകളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും ജിഎസ്ടി നിരക്കുകളിലെ മാറ്റങ്ങൾ/വ്യക്തതകൾ

C1. ചരക്കുകൾ സംബന്ധിച്ച ശുപാർശകൾ

1. സബ്സിമേഷൻ പേപ്പർ ഹെഡിംഗ് 4809-ൽ ഉൾപ്പെടുന്നുവെന്ന് വ്യക്തത വരുത്തി; മുൻകാല കേസുകൾ ക്രമവൽക്കരിക്കും.

2. കളിപ്പാട്ടങ്ങളുടെ നിരക്കുകളിൽ ട്രൈസൈക്കിളുകൾ, സ്കൂട്ടറുകൾ എന്നിവ മാത്രമല്ല ഡോൾസ്, പസിലുകൾ എന്നിവയുൾപ്പെടെയുള്ള എല്ലാ വിഭാഗങ്ങളും (ഹെഡിംഗ് 9503) ഉൾപ്പെടുമെന്ന് വ്യക്തമാക്കി.
3. കടൽ പായൽ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ബയോ-സ്റ്റിമുലന്റുകളെ ഹെഡിംഗ് 3101 പ്രകാരം വളമായി (fertiliser) വർഗ്ഗീകരിക്കും.
4. സെക്കൻഡ് ഹാൻഡ് വാഹന വ്യാപാരികൾക്ക് (മാർജിൻ സ്കീം) സ്പെയർ പാർട്സുകൾ, അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ, വാടക തുടങ്ങിയ സേവനങ്ങൾക്ക് ITC ക്ലെയിം ചെയ്യാം (വാങ്ങിയ പഴയ വാഹനത്തിന്റെ നികുതിക്ക് മാത്രമേ നിയന്ത്രണമുള്ളൂ).
5. പ്ലാസ്റ്റിക്, ഇലക്ട്രോണിക് മാലിന്യങ്ങൾ, പഴയ ടയർ, ഉപയോഗിച്ച പാചക എണ്ണ എന്നിവ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാത്തവരിൽ നിന്ന് വാങ്ങുമ്പോൾ RCM ബാധകമാക്കി. രജിസ്റ്റർ ചെയ്തവർ തമ്മിലാണെങ്കിൽ 2% TDS ചുമത്തും.
6. ഇസബ്ഗോൾ (Psyllium seeds) പച്ചയോ, ഉണക്കിയതോ ഏതുമാകട്ടെ, ജിഎസ്ടി ഒഴിവാക്കി (NIL rate).
7. റീ-ഡ്രൈ ചെയ്ത ട്രാക്ടർ ടയറുകളുടെ നികുതി പുതിയ ട്രാക്ടർ ടയറുകളുടേതിന് തുല്യമാക്കി.
8. CSD കാന്റീനുകൾ വഴി വിറ്റ വാഹനങ്ങൾക്കും ശീതളപാനീയങ്ങൾക്കും മുൻകാലങ്ങളിൽ ചുമത്താതിരുന്ന നഷ്ടപരിഹാര സെസ്സ് (Compensation Cess) ഒഴിവാക്കി നൽകി.

C2. സേവനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച ശുപാർശകൾ

1. ഇലക്ട്രിക് വാഹനങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചുള്ള യാത്രാ സേവനങ്ങൾക്കും വാടകയ്ക്കെടുക്കലിനും ബാറ്ററി ചാർജ്ജിംഗ് ചെലവ് ഉൾപ്പെടെയാണെങ്കിൽ പരിമിതമായ ITC-യോടെ 5% ജിഎസ്ടി ഓപ്ഷൻ നൽകി.
2. ഇ-കൊമേഴ്സ് വഴിയുള്ള ഡെലിവറി സേവനങ്ങൾക്ക് (കൊറിയർ/തപാൽ ഒഴികെ) ITC ഇല്ലാതെ 5% ജിഎസ്ടി ബാധകമാക്കി.

3. വാഹനങ്ങൾ ലീസ് ചെയ്യുമ്പോൾ രജിസ്ട്രേഷൻ, റോഡ് ടാക്സ്, ഇൻഷുറൻസ്, ഫാസ്ടാഗ് എന്നിവ പിന്നീട് ഈടാക്കുന്നതിലെ നികുതി സംബന്ധിച്ച് വ്യക്തത നൽകും.
4. റെസ്റ്റോറന്റ്/ഔട്ട്ഡോർ കാറ്ററിംഗ്, ₹7,500 വരെയുള്ള ഹോട്ടൽ താമസം, ജിം/ഫിറ്റ്നസ് എന്നിവയ്ക്ക് ഒരേ ബിസിനസ്സ് മേഖലയ്ക്കുള്ളിൽ (same line of business) പരിമിതമായ ITC അനുവദിച്ചു.
5. വടക്കുകിഴക്കൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾ, സിക്കിം, ബാഗ്ദോഗ എന്നിവിടങ്ങളിലെ സീറ്റ് പങ്കിട്ടുള്ള ഹെലികോപ്റ്റർ യാത്രാ സേവനങ്ങളെ ജിഎസ്ടിയിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കി.
6. വിത്ത് സംഭരണവും വെയർഹൗസിംഗും ജിഎസ്ടിയിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കി.
7. കർഷകർക്കായി നൽകുന്ന കോഫി ക്യൂറിംഗ് സേവനങ്ങൾക്ക് ജിഎസ്ടി ഒഴിവാക്കി.
8. സീമെൻസ് പ്രൊവിഡന്റ് ഫണ്ട് ഓർഗനൈസേഷന്റെ (SPFO) സേവനങ്ങൾക്ക് ജിഎസ്ടി ഒഴിവാക്കി.
9. ഗവേഷണ വികസന (R&D) സേവനങ്ങളിലെ നികുതി ഇളവിനായി സ്ഥാപന മേധാവിയുടെ സ്വയം സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തൽ രീതി ഏർപ്പെടുത്തി.
10. വിദേശ ഷിപ്പിംഗ് ലൈനുകളുടെ ഇന്ത്യൻ ഓഫീസുകൾ പ്രതിഫലമില്ലാതെ വിദേശത്ത് നിന്ന് സേവനങ്ങൾ ഇറക്കുമതി ചെയ്യുന്നത് ഒഴിവാക്കി.
11. ഹൈവേ പ്രോജക്ടുകളിൽ ടോൾ പിരിക്കാൻ സർക്കാർ നൽകുന്ന അനുമതികൾക്ക് ജിഎസ്ടി ഒഴിവാക്കി.
12. TOT മാതൃകയിലുള്ള ഹൈവേ പ്രോജക്ടുകളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണി (O&M) സേവനങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക നടപടിക്രമം നിശ്ചയിക്കും.
13. ബാങ്ക് ശാഖകൾ തമ്മിലുള്ള ഫണ്ട് ട്രാൻസ്ഫർ പ്രെസിംഗിലെ സാങ്കല്പിക പലിശ തുകയെ ജിഎസ്ടി വിജ്ഞാപന പ്രകാരമുള്ള 'പലിശ'യുടെ നിർവ്വചനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി.

(ശ്രദ്ധിക്കുക: നികുതിദായകരുടെ വിവരത്തിനായി പ്രധാന തീരുമാനങ്ങൾ ലഭിതമായ ഭാഷയിലാണ് ഇവിടെ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. ബന്ധപ്പെട്ട

സർക്കുലറുകൾ, വിജ്ഞാപനങ്ങൾ, നിയമഭേദഗതികൾ എന്നിവ
പുറത്തിറങ്ങുന്നതോടെ മാത്രമേ ഇവയ്ക്ക് നിയമസാധുത ലഭിക്കൂ).